

Ställningstagande

Akavas studerande och andra studerande-
och ungdomsorganisationer
19. 4. 2021

Ställningstagandet har undertecknats av

- Akavas studerande
- Socialdemokratisk ungdom
- KD Unga
- Centerns studerandeförbund
- Samlingspartiets Ungdomsförbund
- Samlingspartiets Studerandeförbund
- Studerandenas Idrottsförbund
- Svensk Ungdom
- Socialdemokratiska Studerande SONK
- De yrkesstuderandes förbund i Finland – SAKKI
- STTK:s studerande
- Finlands Gymnasistförbund
- Ungdomssektorns takorganisation i Finland Allians
- Finlands Ungdomsfullmäktiges Förbund
- Alliansen för Finlands Studerande – OSKU
- Vänsterunga i Finland
- Vänsterstuderande
- De gröna unga

Studerande- och ungdomsorganisationerna kräver följande: **Försörjningen för dem som blir utbrända i arbetet måste tryggas under sjukledigheten även utan en psykiatrisk diagnos**

Utbrändhet och psykisk ohälsa har blivit så vanligt att man nästan kan tala om en folksjukdom. Det är en lång och svår process att återhämta sig från utbrändhet och återvända till arbetslivet. Många oroar sig för sitt uppehålle under återhämtningen. Vi föreslår att praxis för sjukdagpenning ändras så att försörjningen är tryggad under sjukledigheten.

Stressiga arbetsdagar, en övermäktig arbetsbörda och tvivel på den egna kompetensen gör arbetet mer belastande och försvagar arbetseffektiviteten och arbetshälsan. Problemen med jämställdhet och likabehandling i arbetslivet har liknande negativa följder. Läget noterades redan före coronapandemin i resultaten från Statistikcentralens undersökning av arbetsförhållandena: år 2018 uppgav hela 43 procent av löntagarna att de upplever att arbetsmängden hotar gå över gränsen för vad de klarar av. Ökningen jämfört med 2013 är alarmerande stor, hela 16 procent.

Coronapandemin har medfört ytterligare belastande faktorer som innebär utmaningar särskilt för dem som löper risk för att bli utbrända. Exempelvis osäkerheten inför de framtida arbetsmöjligheterna samt de försämrade möjligheterna till avkoppling pga. restriktionerna har varit betungande. Enligt Arbetshälsoinstitutet har arbetshälsan försämrats under 2020 och utbrändheten har ökat särskilt bland unga.

FPA anser i princip att utbrändhet i arbetet är ett problem som ska åtgärdas på arbetsplatsen, och en utbrändhetsdiagnos berättigar därför inte till sjukdagpenning från FPA. Många arbetsgivare hänvisar till FPA:s linje och betalar inte nödvändigtvis ut lön för frånvaro till den utbrända arbetstagaren, vilket höjer tröskeln för att behandla utbrändhet i tillräcklig utsträckning. För att försörjningen ska vara tryggad under sjukledigheten klassificeras utbrändhet ofta enligt andra diagnoser, till exempel som mentala problem eller psykiska störningar. Den inkonsekventa diagnostiseringen leder till att det inte går att göra upp statistik för hur vanlig utbrändhet är eller vilka följder den har, eller följa upp hur situationen förändras. När hälso- och sjukvårdspersonalen inte kan klassificera utbrändhet med en diagnos kan de faktiska orsakerna som orsakat utbrändheten förbli diffusa, vilket i sin tur leder till bristfälliga stödinsatser.

Studerande- och ungdomsorganisationerna vill lyfta fram att utbrändhet ska behandlas uttryckligen som utbrändhet i arbetet i stället för att kamoufleras som psykiska problem. De grundläggande orsakerna till utbrändhet ska åtgärdas på arbetsplatserna både genom att justera individens arbetsbeskrivning och arbetsmiljö samt korrigera problem inom arbetsgemenskapen, såsom organiseringen av arbetet och ledarskapspraxis. Bägge nivåerna är viktiga för att främja välmåendet i framtiden. Samtidigt måste den utbrändas försörjning tryggas under återhämtningen. Konstaterad utbrändhet ska därför vara en tillräcklig grund för utbetalning av sjukdagpenning från FPA. När oron över uppehållet skingras kan man fokusera på att återhämta sig och bli arbetsför. För att arbetsförmågan ska kunna byggas upp på nytt krävs förändringar också på arbetsplatsen.

– För att arbetstagaren ska återhämta sig och bli arbetsför är det viktigt att hen kan lita på att försörjningen är tryggad även under sjukledigheten. Regeringen bör i sina ramförhandlingar fatta ett långsiktigt beslut för ett bättre arbetsliv genom att ändra sjukdagpenningen i samband med utbrändhet i arbetet, framhåller Veera Nyfors, ordförande för Akavas studerande.

Underskrifter, närmare uppgifter

Veera Nyfors

veera.nyfors@akava.fi

040 511 9370

Ordförande, Akavas studerande

Pinja Perholehto

pinja.perholehto@demarinuoret.fi

0400 596 521

Ordförande, Socialdemokratisk ungdom

Annika Lyytikäinen

annika.lyytikainen@kdnuoret.fi

050 312 3037

Ordförande, KD Unga

Eveliina Leskelä

eveliina.leskela@keskustaopiskelijat.fi

050 389 7260

Ordförande, Centerns studerandeförbund

Matias Pajula

matias.pajula@kokoomusnuoret.fi

050 575 3347

Ordförande, Samlingspartiets
Ungdomsförbund

Jeremias Nurmela

jeremias.nurmela@kokoomusopiskelijat.fi

044 290 7595

Ordförande, Samlingspartiets
Studerandeförbund

Julia Tuuri

julia.tuuri@oll.fi

044 780 0211

Ordförande, Studerandenas
Idrottsförbund

Frida Sigfrids

frida.sigfrids@su.fi

040 591 0874

Ordförande, Svensk Ungdom

Ville Kurtti

ville.kurtti@sonk.fi

045 112 9299

Ordförande, Socialdemokratiska
Studerande SONK

Jutta Vihonen

jutta.vihonen@sakkiry.fi

044 753 0581

Ordförande, De yrkesstuderandes
förbund i Finland – SAKKI

Markus Kutvonen

markus.kutvonen@sttk.fi

044 544 9106

Ordförande, STTK:s studerande

Emilia Uljas

emilia.uljas@lukio.fi

050 377 9700

Ordförande, Finlands Gymnasistförbund

Iiris Hynönen

iiris.hynonen@alli.fi

050 377 7729

Viceordförande, Ungdomssektorns
takorganisation i Finland Allians

Anton Hietsilta

anton.hietsilta@nuva.fi

044 777 0561

Ordförande, Finlands
Ungdomsfullmäktiges Förbund

Henriikka Mastokangas

henriikka.mastokangas@osku.info

044 977 6356

Ordförande, Alliansen för Finlands
Studerande – OSKU

Liban Sheikh

liban@vasemmistonuoret.fi

050 501 9721

Ordförande, Vänsterunga i Finland

Anna Lemström

puheenjohtaja@vasemmisto-opiskelijat.fi

045 639 7273

Ordförande, Vänsterstuderande

Brigita Krasniqi

puheenjohtajat@vihreatnuoret.fi

045 131 2554

Peppi Seppälä

puheenjohtajat@vihreatnuoret.fi

040 721 7912

Ordförande, De gröna unga